

EESTI NÕUKOGUDE SOTSIALISTLIKU VABARIIGI
ÜLEMNÕUKOGU JA VALITSUSE
TEATAJA

31. oktoober 1980

Nr. 38 (755)

15. aastakäik

SISUKORD

I

564. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus toiduainetööstuse töötajatele Eesti NSV aunimetuste andmise kohta.
565. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus autotransporditöötajatele Eesti NSV teenelise transporditöötaja aunimetuse andmise kohta.
566. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus sm. L. Jakobsoni autasustamise kohta Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga.

II

567. Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrus «Üleliidulise ja vabariikliku põllumajanduskoondise üldpõhimääruse» kinnitamise kohta.

III

Autasustamine Tööveterani medaliga.

I

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU PRESIIDIUMI SEADLUS

564 Toiduainetööstuse töötajatele Eesti NSV aunimetuste andmise kohta

Kauaaegse eduka töö ning uue tehnika ja eesrindliku tehnoloogia evitamise eest toiduainetööstuses anda Eesti NSV aunimetused järgmistele töötajatele:

Eesti NSV teeneline tööstustöötaja

Aleksandrova, Nadežda Nikolai t. — Eesti NSV toiduainetööstuse ministri asetäitja.

Kont, Hilja Mihkli t. — tootmiskoondise «Leibur» kondiiter.

Pukk, Heinrich-Arnold Jaani p. — Pärnu Lihakombinaadi brigadir.

Resen, Heino Vladimiri p. — Viljandi Piimatoodete Kombinaadi Tarvastu tsehhi juustumeister.

Teras, Edgar Hansu p. — kondiitritoodete vabriku «Kalev» tsehhijuhataja.

Eesti NSV teeneline veterinaarst

Bukovski, Georgi Georgi p. — Eesti NSV Liha- ja Piimatööstuse Ministri juhtiv veterinaarst.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees **J. KÄBIN**

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär **V. VAHT**

Tallinn, 17. oktoobril 1980.

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU PRESIIDIUMI SEADLUS

565 Autotransporditöötajatele Eesti NSV teenelise transporditöötaja aunimetuse andmise kohta

Kauaaegse eduka töö ja teenete eest autoveonduse edendamisel anda Eesti NSV teenelise transporditöötaja aunimetus järgmistele töötajatele:

Djukarev, Viktor Vassili p. — Autovedude Valitsuse juhataja asetäitja.

Golubev, Vladilen Aleksei p. — Kohtla-Järve Autobussi- ja Taksoautopargi autojuht.

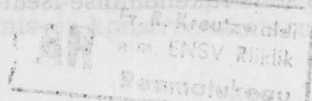
Kulla, Toivo Osvaldi p. — Võru Teede Remondi ja Ehituse Valitsuse autokraanajuht.

Rahi, Enu Aleksandri p. — Otepää Autoremonditehase nr. 4 lihviija.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees **J. KÄBIN**

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär **V. VAHT**

Tallinn, 22. oktoobril 1980.

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU PRESIIDIUMI SEADLUS

566 Sm. L. Jakobsoni autasustamise kohta Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga

Kauaaegse viljaka töö eest parteiorganites ja seoses viiekümnenda sünnipäevaga autasustada EKP Valga Rajoonikomitee organiseerimisosakonna juhatajat Leo Richard-Viktori p. Jakobsoni Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees **J. KÄBIN**

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär **V. VAHT**

Tallinn, 22. oktoobril 1980.

II

EESTI NSV MINISTRITE NÕUKOGU MÄÄRUS

567 «Üleliidulise ja vabariikliku põllumajanduskoondise üldpõhimääruse» kinnitamise kohta

Vastavalt NSV Liidu Ministrite Nõukogu 22. mai 1980. a. määrusele nr. 395 Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrab:

Eesti NSV ministeeriumidel, riiklikel komiteedel ja keskasutustel võtta teadmiseks ja juhendumiseks, et NSV Liidu Ministrite Nõukogu 22. mai 1980. a. määrusega nr. 395:

1) on kinnitatud juurdelisatud «Üleliidulise ja vabariikliku põllumajanduskoondise üldpõhimäärus».

On kehtestatud, et nimetatud põhimäärus laieneb üleliidulistele ja vabariiklikele põllumajanduskoondistele, olenemata nende ametkondlikust alluvusest.

On antud õigus kehtestada vajaduse korral kehtiva seadusandluse alusel nimetatud põhimääruse üleliiduliste ja vabariiklike põllumajanduskoondiste suhtes rakendamise iseärasusi:

NSV Liidu ministeeriumidele ja keskasutustele vahetult alluvate koondiste osas — NSV Liidu vastavatele ministeeriumidele või keskasutustele;

liiduvabariikide liidulis-vabariiklikele ministeeriumidele ja keskasutustele alluvate koondiste osas — liiduvabariikide ministrite nõukogudele kooskõlastatult NSV Liidu vastava ministeeriumi või keskasutusega;

liiduvabariikide ministrite nõukogudele või liiduvabariikide vabariiklikele ministeeriumidele ja keskasutustele alluvate koondiste osas — liiduvabariikide ministrite nõukogudele;

2) on NSV Liidu vastavatele ministeeriumidele ja keskasutustele ning liiduvabariikide ministrite nõukogudele tehtud ülesandeks tagada «Üleliidulise ja vabariikliku põllumajanduskoondise üldpõhimääruse» alusel (arvestades selle rakendamise iseärasusi) üleliiduliste ja vabariiklike põllu-

majanduskoondiste põhimääruste väljatöötamine ja kinnitamine, nähes neis ette:

koondiste õiguste kindlaksmääramise nendes küsimustes, mida nad vastavalt nimetatud üldpõhimäärusele lahendavad kõrgemalseisva organi pädevuse piires;

vajaduse korral koondistele oma pädevuse piires lisaõiguste andmise;

3) on NSVL Põllumajanduse Ministeeriumile tehtud ülesandeks kooskõlastatult NSVL Plaanikomitee, NSV Liidu Riikliku Töö ja Sotsiaalküsimuste Komitee, NSVL Rahandusministeeriumi, ÜAÜKN-i, NSVL Riigipanga ning NSV Liidu teiste huvitatud ministeeriumide ja keskasutustega 6 kuu jooksul välja töötada ja kinnitada üleliiduliste ja vabariiklike põllumajanduskoondiste tsentraliseeritud fondide põhimäärused;

4) on NSV Liidu Riiklikule Töö ja Sotsiaalküsimuste Komiteele ning ÜAÜKN-ile tehtud ülesandeks kinnitada kooskõlastatult NSVL Rahandusministeeriumiga 6 kuu jooksul NSVL Põllumajanduse Ministeeriumi esildisel üleliiduliste ja vabariiklike põllumajanduskoondiste juhatuste töötajate premeerimise määrustik;

5) on NSVL Rahandusministeeriumile ja NSVL Riigipangale tehtud ülesandeks määrata koos NSVL Põllumajanduse Ministeeriumiga 3 kuu jooksul kindlaks üleliiduliste ja vabariiklike põllumajanduskoondiste finantseerimise ja krediteerimise kord mõningate tootmis- ja majandusfunktsioonide tsentraliseeritud täitmisel ning koondiste poolt sellest tegevusest saadava kasumi jaotamise ja kasutamise kord;

6) on NSVL Rahandusministeeriumile ja NSVL SKV-le tehtud ülesandeks kehtestada NSVL Põllumajanduse Ministeeriumi osavõtul üleliidulistele ja vabariiklikele põllumajanduskoondistele raamatupidamis- ja statistilise aruandluse maht ja esitamise kord.

7) on kehtestatud, et üleliiduliste ja vabariiklike põllumajanduskoondiste statistilist aruandlust tsentraliseeritakse NSVL SKV organites NSV Liidu Ministrite Nõukogu 20. juuni 1958. a. määruses nr. 658 (Eesti NSV Ministrite Nõukogu 9. juuli 1958. a. määrus nr. 241; ENSV Teataja 1958, nr. 9, art. 148) ettenähtud korras.

Eesti NSV Ministrite Nõukogu esimehe esimehe asetäitja A. RÜÜTEL
Eesti NSV Ministrite Nõukogu asjadevalitseja E. MATT

Tallinn, Toompea, 23. juunil 1980. Nr. 433.

Tõlge

Kinnitatud
NSV Liidu Ministrite Nõukogu
22. mai 1980. a. määrusega nr. 395

Üleliidulise ja vabariikliku põllumajanduskoondise

ü l d p õ h i m ä ä r u s

I. Üldsätted

1. Üleliidulise ja vabariikliku põllumajanduskoondise koosseisu kuuluvad tootmiskoondised, teaduslikud tootmiskoondised, agraartööstuskoondised, sovhooside trustid, sovhoosid ja teised riiklikud põllumajandusettevõtted, teadusliku uurimise, projekteerimis- ja konstrueerimis- ning ehitus-

organisatsioonid, põllumajandussaaduste töötlemise ja hoidmisega tegelevad ettevõtted, varumis-, kaubandus- ja turustus-, varustus-, autotranspordi- ja muud põllumajanduslikku tootmist teenindavad vastavalt liidulise või vabariikliku alluvusega ettevõtted (kogu nende tegevuse osas).

Kolhoosid, teised kooperatiivsed ettevõtted ja organisatsioonid ning majanditevahelised ettevõtted (organisatsioonid) kuuluvad üleliidulisse või vabariiklikku põllumajanduskoondisse ainult tootmiskoondiste, teaduslike tootmiskoondiste ja agraartööstuskoondiste koosseisus.

2. Üleliiduline või vabariiklik põllumajanduskoondis vastutab vastavate põllumajandussaaduste tootmise seisukorra ja arengu, nende saaduste riigile müügi plaani täitmise ning teaduse ja tehnika progressi eest tootmises, toodangu kvaliteedi, kokkuhoiurežiimist kinnipidamise, põllumajandusliku tootmise rentaabluse suurendamise, kapitaalmahutuste efektiivse kasutamise, tootmisvõimsuste õigeaegse käikuandmise ja evitamise, ehituse eelarvelisest maksumusest ja finantsdistsipliinist kinnipidamise ning muude talle pandud funktsioonide täitmise eest.

3. Üleliidulise põllumajanduskoondise moodustab NSV Liidu Ministrite Nõukogu.

Liiduvabariigi liidulis-vabariiklikule ministriumile (keskasutusele) alluva vabariikliku põllumajanduskoondise moodustab liiduvabariigi ministrite nõukogu kooskõlastatult NSV Liidu vastava ministriumiga (keskasutusega).

Liiduvabariigi ministrite nõukogule või liiduvabariigi vabariiklikule ministriumile (keskasutusele) alluva vabariikliku koondise moodustab liiduvabariigi ministrite nõukogu.

4. Üleliiduline põllumajanduskoondis allub NSV Liidu ministriumile (keskasutusele).

Vabariiklik põllumajanduskoondis allub liiduvabariigi liidulis-vabariiklikule või vabariiklikule ministriumile (keskasutusele). Mõningatel juhtudel võib vabariiklik koondis alluda liiduvabariigi ministrite nõukogule.

5. Enne üleliidulise ja vabariikliku põllumajanduskoondise moodustamist uurivad vastavad ministriumid (keskasutused) ning huvitatud koondised, ettevõtted ja organisatsioonid kohalike nõukogude ja majandusorganite ning teadusliku uurimise organisatsioonide abil igakülgselt üleliidulise ja vabariikliku koondise moodustamise ja tegevusega seotud küsimusi, sealhulgas koondise koosseisu ja harukondliku spetsialiseerimise küsimusi, arvestades NSV Liidu ja liiduvabariigi majandusliku ja sotsiaalse arengu perspektiivplaani.

Üleliiduline või vabariiklik koondis rajab oma tegevuse rahvamajanduse ning koondise ja tema koosseisu kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide huvide järgimisele, õigesti ühitades tsentraliseeritud plaanipärast juhtimist nende operatiivmajandusliku iseseisvuse ja initsiatiiviga.

6. Üleliidulise ja vabariikliku põllumajanduskoondise põhiülesanded on:

vastavate põllumajandussaaduste tootmise arendamine ja täiustamine ning rahvamajanduse ja elanike vajaduste kõige täielikum rahuldamine nende saaduste osas;

kvaliteetsete põllumajandussaaduste riikliku kokkuostu plaanide ja kontraheerimislepingute kohustuste täitmise tagamine, tööde tegemine ja teenuste osutamine põllumajandusliku tootmise teenindamiseks, ülesannete täitmine kasumi ja riikliku plaani teiste näitajate alal, maksete kandmine eelarvesse, pankade ja hankijate ning üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvate kõigi koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide vaheliste õigeaegsete arvelduste tagamine;

maa, põhifondide ja tööjõuressursside ratsionaalse ja efektiivse kasutamise, tööviljakuse ja tootmise efektiivsuse tõstmise, materiaalsete ja finantsressursside ratsionaalse jaotamise, toodangu kvaliteedi parandamise ja omahinna alandamise ning tootmise rentaabluse suurendamise abinõude rakendamise;

tootmise majanduslikult põhjendatud spetsialiseerimise ja kontsentreerimise ning majanditevahelise koopereerimise ja agraartööstusliku integratsiooni arengu tagamine;

teaduse ja tehnika progressi tagamine teaduse ja tehnika saavutuste ning eesrindlike kogemuste põllumajandussaaduste tootmise tehnoloogias ja korralduses laialdase kasutamise alusel;

planeerimise, juhtimise ja isemajandamise ning üleliidulisse ja vabariiklikku koondisse kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide vastastikuste suhete täiustamine, teadusliku töö- ja tootmiskorralduse juurutamine ning üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide kollektiivide sotsiaalse arengu küsimuste kompleksne lahendamine, kaasa arvatud töötajate kultuuriliste, olme- ja korteritingimuste parandamise ning kõige soodsamate sanitaarhügieeniliste ja ohutute töötingimuste loomise küsimused.

kapitaalmahutuste ratsionaalne kasutamine ja nende efektiivsuse suurendamine, ehitustähtaegade lühendamine ja ehitusmaksumuse alandamine, kapitaalehituse ning põhifondide ja tootmisvõimsuste käikuandmise ülesannete õigeaegse täitmise tagamine ja tootmisvõimsuste täielik ärakasutamine;

põllumajandussaaduste kadude vältimine ja säilimise tagamine nende tootmise tehnoloogilise tsükli kõigil etappidel, veol, hoidmisel ja realiseerimisel;

põllumajandussaaduste hoidmise materiaal-tehnilise baasi ning põllumajandustooraine töötlemise tootmisvõimsuste väljaarendamine, et tagada põllumajandustooraines sisalduvate kasulike ainete täielik ärakasutamine toodangu valmistamisel;

tööstuslike meetodite laialdane juurutamine põllumajanduslikku tootmisse ja põllumajandussaaduste töötlemisse üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvates koondistes, ettevõtetes ja organisatsioonides;

heade tootmis- ja majanduslike tulemuste saavutamiseks peetava sotsialistliku võistluse igakülgne arendamine ning tootmise juhtimisest töötajate laialdase osavõtu tagamine;

kõigi vajalike abinõude rakendamine keskkonnakaitseks ja loodusvarade ratsionaalseks kasutamiseks.

7. Üleliidulisse või vabariiklikku põllumajanduskoondisse kuuluvad koondised, ettevõtted ja organisatsioonid säilitavad majandusliku iseseisvuse ja on juriidilised isikud. Seejuures koondised, ettevõtted ja organisatsioonid, kellele laieneb «Sotsialistliku riikliku tootmisettevõtte põhimäärus» või muu kehtestatud korras kinnitatud vastavat liiki koondise, ettevõtte ja organisatsiooni põhimäärus, juhinduvad sellest põhimäärusest, kui käesolevas üldpõhimääruses ja NSV Liidu valitsuse muudes otsustes ei ole ette nähtud teisiti.

Üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvad koondised, ettevõtted ja organisatsioonid, kellele ei laiene «Sotsialistliku riikliku tootmisettevõtte põhimäärus» või muu kehtestatud korras kinnitatud vastavat liiki koondise, ettevõtte ja organisatsiooni põhimäärus, tegutsevad oma põhimääruste alusel, mille kinnitab üleliidulise või vabariikliku koondise juhatuse.

8. Vastavate põllumajandussaaduste tootmise efektiivsuse suurendamise teostab üleliiduline või vabariiklik põllumajanduskoondis ühtset tehnikapoliitikat ning tsentraliseerib majanduslikust otstarbekusest lähtudes tema koosseisu kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide nõusolekul täielikult või osaliselt mõningate tootmis- ja majandusfunktsioonide täitmise (seemnekasvatus, tõuaretus, toodangu turustamine, seadmete ja masinate soetamine ning mõningad muud funktsioonid).

Seejuures võib selliste funktsioonide tsentraliseeritud täitmise panna üleliidulise või vabariikliku koondise juhatusele ning üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvatele üksikutele koondistele, ettevõtetele ja organisatsioonidele, kes kannavad sel juhul koondisse kuuluvate teiste koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide ees varalist vastutust sellega seotud kohustuste täitmatajätmise või nõuetele mittevastava täitmise eest kehtivas seadusandluses või sõlmitud lepingutes ettenähtud alusel.

Vajaduse korral võib üleliidulise või vabariikliku koondise juhatuse tootmis- ja majandusfunktsioonide tsentraliseeritud täitmise korral kindlaks määrata tema koosseisu kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide ning koondise juhatuse vaheliste kohustuste tekkimise alused ja korra ning kehtestada vastutuse (kaasa arvatud leppetrahv, trahv, viivised) nende kohustuste täitmatajätmise või nõuetele mittevastava täitmise eest, kui kehtivas seadusandluses ei ole ette nähtud selliste kohustuste tekkimise aluseid ja korda ning vastutust.

9. Üleliidulise ja vabariikliku põllumajanduskoondise juhatuse kõrgemaiseva organi loal võib kogu koondise üldpalgafondi ja haldusaparaadi ülalpidamiseks ettenähtud assigneeringute piires moodustada uusi ja reorganiseerida tegutsevaid ettevõtteid ja organisatsioone (välja arvatud juhud, kui ettevõtete ja organisatsioonide moodustamiseks on kehtestatud eri kord), mis on ette nähtud üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide tsentraliseeritud teenindamiseks.

Selliseid ettevõtteid ja organisatsioone võivad nimetatud korras moodustada osavõtu korras mitu üleliidulist või vabariiklikku koondist mõningate funktsioonide tsentraliseeritud täitmisest ettenähtud allikatest ning majanduse tugevdamise ja laiendamise tsentraliseeritud fondi vahenditest.

10. Üleliidulisse või vabariiklikku põllumajanduskoondisse kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide tegevusega seotud ülesandeid ja juhiseid võivad kõrgemalseisvad organid anda ainult üleliidulise või vabariikliku koondise juhatajale, välja arvatud kehtivas seadusandluses ettenähtud juhud.

11. Üleliiduline või vabariiklik põllumajanduskoondis juhindub oma tegevuses NSV Liidu ja liiduvabariigi kehtivast seadusandlusest, käesolevast üldpõhimäärusest, vastava koondise põhimäärusest ja teistest normatiivaktidest ning peab rangelt kinni sotsialistlikust seaduslikkusest ja riiklikust distsipliinist.

Koondise juhatus on kohustatud pidama kinni üleliidulise või vabariikliku koondisse kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide õigustest.

12. Üleliidulises ja vabariiklikus põllumajanduskoondises moodustatakse kehtestatud korras rahvakontrollikomiteed, -grupid ja -postid, kellele üleliidulise ja vabariikliku koondise juhatus ning tema koosseisu kuuluvad koondised, ettevõtted ja organisatsioonid on kohustatud andma igakülgset abi töös, arutama nende ettepanekuid ja soovitusi ning rakendama vajalikke abinõusid avastatud puuduste kõrvaldamiseks.

II. Koondise juhtimine

13. Üleliidulist ja vabariiklikku põllumajanduskoondist juhib omaette haldusaparaat, kelle eesotsas on koondise juhataja, kes tegutseb ainujuhtimise alusel.

Koondise juhatus korraldab oma tööd kollegiaalsuse ja ainujuhtimise ühitamise alusel kõigi koondise juhtimisse puutuvate küsimuste arutamisel ja otsustamisel, määrates kindlaks ametiisikute täpse vastutuse olukorra eest neile ülesandeks tehtud tööloigis.

Üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide ühiskondlikud organisatsioonid ja kollektiivid võtavad laialdaselt osa riiklike plaanide projektide väljatöötamisest ning abinõude rakendamisest nende täitmise tagamiseks, üleliidulise või vabariikliku koondise tootmis- ja majandustegevuse arendamiseks ja täiustamiseks, sotsialistliku võistluse ja vastastikuse abi organiseerimiseks üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide vahel ning nende töötajate töö- ja olmetingimuste parandamiseks.

Koondise juhatus korraldab koos vastava ametiühinguorganiga regulaarselt tootmis-tehnilisi ja majanduskonverentse ning aktiivi nõupidamisi, kus arutatakse nii kogu koondise kui ka tema koosseisu kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide tegevuse ja arengu tähtsamaid küsimusi.

14. Üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise juhatus juhib oma koosseisu kuuluvaid koondisi, ettevõtteid ja organisatsioone ning on nende suhtes kõrgemalseisvaks organiks, korraldab majandustegevust, on iseseisval bilansil, tegutseb isemajandamise alusel, tal on oma tegevusega seotud õigused ja kohustused ning ta on juriidiline isik.

Koondise juhatus kinnitab koondiste ja ettevõtete põhikirjad ning üleliidulisse või vabariiklikku põllumajanduskoondisse kuuluvate organisatsioonide põhimäärused (põhikirjad).

15. Üleliidulise ja vabariikliku põllumajanduskoondise juhatajad määrab ametisse ja vabastab ametist kõrgemalseisev organ.

16. Üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise juhataja: organiseerib koondise tööd ja kannab täit vastutust tema tegevuse eest;

käsitab vastavalt kehtivale seadusandlusele, käesolevale üldpõhimäärusele ja vastava koondise põhimäärusele koondise juhatasele kinnistatud vara;

esindab koondise huve kõigis ettevõtetes ja organisatsioonides ning annab volitusi (sealhulgas edasivolitamise õigusega);

sõlmib lepinguid ning avab NSVL Riigipanga (NSVL Ehituspanga) asutustes koondise arveldus- ja muud kontosid;

annab oma pädevuse piires käskkirju ja juhendeid koondise ulatuses; vastavalt kehtivale seadusandlusele võtab tööle ja vallandab koondise haldusaparaadi töötajaid, samuti kehtestatud nomenklatuuri kohaselt üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide töötajaid, rakendab nende töötajate suhtes ergutusabinõusid ja määrab karistusi.

Koondise juhataja tühistab üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide juhtivate käskkirju või annab täitmiseks kohustuslikke juhiseid nende käskkirjade muutmise kohta, kui need on vastuolus kehtiva seadusandluse, käesoleva üldpõhimääruse, vastava koondise põhimääruse või muude normatiivaktidega.

17. Üleliidulise ja vabariikliku põllumajanduskoondise juhataja asetäitjad, koondise haldusaparaadi põhiliste struktuuriliste allüksuste juhtivad, pearaamatupidaja, koondise juriidilise osakonna juhataja (pea-, vanemjuriskonsult) ning üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide juhtivad töötajad määrab vastavalt kõrgemalseisva organi poolt kinnitatavale ametikohtade nomenklatuurile ametisse ja vabastab ametist kõrgemalseisev organ koondise juhataja ettepanekul.

18. Üleliidulise ja vabariikliku põllumajanduskoondise juhataja asetäitjate pädevuse ning koondise haldusaparaadi teiste juhtivate töötajate pädevuse määrab kindlaks koondise juhataja.

Koondise juhataja asetäitjad tegutsevad oma pädevuse piires koondise nimel, esindavad tema huve teistes koondistes, ettevõtetes ja organisatsioonides, võivad sooritada majandusoperatsioone ja sõlmida lepinguid ilma volituseta ning anda volitusi üleliidulise või vabariikliku koondise haldusaparaadi töötajatele või tema koosseisu kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide töötajatele.

19. Üleliidulise ja vabariikliku põllumajanduskoondise haldusaparaadi struktuuri ja arvulise koosseisu kinnitab kõrgemalseisev organ. Koondise haldusaparaadi struktuurilised allüksused ja talitused tegutsevad vastavalt oma põhimäärustele, mille kinnitab koondise juhataja. Koondise haldusaparaadi koosseisunimestiku kinnitab koondise juhataja.

Koondise haldusaparaadi töötajate ametipalku kehtestab ja muudab koondise juhataja vastavalt ametipalkade skeemile ning koondise haldusaparaadi palgafondi piires, mille kehtestab kõrgemalseisev organ.

20. Üleliidulise ja vabariikliku põllumajanduskoondise haldusaparaadi ülalpidamiskulud määratakse kindlaks eelarves. Eelarves ettenähtud kulud kaetakse üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide poolt realiseeritava toodangu ja tehtavate tööde omahinda kantavatest eraldistest ning tuludest, mida koondise juhatus saab tootmis- ja majandusfunktsioonide tsentraliseeritud täitmisest.

Koondise haldusaparaadi ülalpidamiskulude eelarve kinnitab ja muudab koondise juhataja kõrgemalseisva organi poolt selleks kehtestatud piirassigneeringute üldsumma piires (eraldades palgafondi).

21. Kui üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise juhatus täidab tsentraliseeritud mõningaid tootmis- ja majandusfunktsioone, määrab nende funktsioonide täitmiseks vajaliku palgafondi ja koondise haldusaparaadi ülalpidamiskulude üldsumma kindlaks koondise juhataja kooskõlastatult üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvate koondiste ettevõtete ja organisatsioonidega haldusaparaadi ülalpidamiseks ettenähtud assigneeringute üldsumma ja kogu koondise palgafondi piires ning arvel.

22. Üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise ning tema koosseisu kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide huvide ühitamiseks ning suurendamiseks koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide vastutust kogu koondise majandustegevuse tulemuste eest moodustatakse koondise nõukogu.

23. Üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise nõukogusse kuuluvad koondise juhataja, tema asetäitjad, üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide juhtijad ning koondise ühiskondlike organisatsioonide esindajad.

Koondise nõukogu arvulise ja isikulise koosseisu kinnitab igal konkreetsel juhul kõrgemalseisev juhtimisorgan.

Koondise nõukogu esimees on koondise juhataja.

Vajaduse korral kaasatakse koondise nõukogu tööst osa võtma üleliidulise või vabariikliku koondise haldusaparaadi ning koondise koosseisu kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide spetsialiste, samuti teiste organisatsioonide ja asutuste esindajaid ning tootmiseesrindlasi.

24. Üleliidulise ja vabariikliku põllumajanduskoondise nõukogu arutab:

ühtse tehnikapoliitika teostamist eriharus, samuti mõningate tootmis- ja majandusfunktsioonide täitmise tsentraliseerimist koondises ning nende funktsioonide täitmiseks vajalike ressursside suuruste ja allikate kindlaksmääramist;

kogu koondise ning tema koosseisu kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide arengu perspektiiv- ja jooksvate plaanide projekte;

koondise ning tema koosseisu kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide tootmis- ja majandustegevuse aruandeid;

üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide organisatsioonilise ja majandusliku ülesehituse plaanide projekte, mis on suunatud põllumajandusliku tootmise spetsialiseerimise ja kontsentreerimise, majanditevahelise koopereerimise ja agraartööstusliku integratsiooni arendamise ning tootmisvõimsuste, materjali-, tööjõu- ja finantsressursside kõige efektiivsema kasutamise tagamisele;

koondise tsentraliseeritud fondide ja reservide moodustamise ja kasutamise küsimusi;

majandussidemete sisseseadmist koondise ning varustus-, varumis-, kaubandus- ja muude põllumajanduslikku tootmist teenindavate organisatsioonide vahel isemajandamise põhimõtete ja lepingute süsteemi alusel;

abinõusid, mis tagaksid ettenähtud sortimendis ja kvaliteetsete põllumajandussaaduste tootmise ja riikliku kokkuostu plaanide täitmise;

kapitaalmahutuste efektiivsuse suurendamise, ehitustähtaegade lühendamise ja ehitusmaksumuse alandamise ning tootmisvõimsuste kiirema evitamise küsimusi;

teaduse ja tehnika progressi saavutuste ja eesrindlike kogemuste juurutamise, põllumajandussaaduste kvaliteedi tõstmise ning standardite juurutamise küsimusi;

üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide poolt toodetavate ja koondises kasutatavate põllumajandussaaduste arvestushindade projekte;

teadusliku töö- ja tootmiskorralduse ning juhtimise ja isemajandamise täiustamise küsimusi;

kaadri valiku, ettevalmistamise, kvalifikatsiooni tõstmise ja kasutamise küsimusi;

sotsialistliku võistluse organiseerimise ja kommunistliku töössesuhetumise liikumise arendamise, eesrindlike kogemuste tundmaõppimise ja levitamise ning töötajate loomingulise aktiivsuse suurendamise progressiivsete vormide ja meetodite juurutamise küsimusi;

üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide kollektiivide sotsiaalse arengu küsimusi;

tööttingimuste ja ohutustehnika seisukorda koondises;

koondise tegevuse muid küsimusi.

25. Üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise nõukogu kutsutakse kokku vastavalt vajadusele, kuid mitte harvemini kui kaks korda aastas. Otsused võetakse vastu nõukogu liikmete lihthälteenamusega.

Koondise nõukogu otsused viiakse üldjuhul ellu koondise juhataja käskkirjaga.

Koondise juhataja ja koondise nõukogu vaheliste lahkarvamuste korral koondise istungil arutatavates küsimustes viib koondise juhataja ellu

oma otsuse ning kannab tekkinud lahkavamustest ette kõrgemalseisvale organile. Koondise nõukogu liikmed omakorda võivad teatada oma arvamus kõrgemalseisvale organile.

26. Üleliidulise ja vabariikliku põllumajanduskoondise tehniliste ja majanduslike arenguprobleemide, teaduslikult põhjendatud majandamisüsteemide rakendamist käsitlevate ettepanekute ning progressiivsete tehnoloogiate, teaduse ja tehnika saavutuste ja eesrindlike kogemuste juurutamise alaste soovitude arutamiseks võib koondises moodustada tehnika- ja majandusnõukogu kõrgeima kvalifikatsiooniga spetsialistidest, tootmis-eesrindlastest ning teadusliku uurimise ja teiste organisatsioonide esindajatest.

Tehnika- ja majandusnõukogu koosseisu ja põhimääruse kinnitab koondise juhataja.

III. Koondise vara ja vahendid

27. Üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise vara koosneb tema koosseisu kuuluvatele koondistele, ettevõtetele ja organisatsioonidele kinnistatud põhi- ja käibevahenditest, fondidest ja muust varast, samuti üleliidulise või vabariikliku koondise juhatusele kinnistatud põhi- ja käibevahenditest, fondidest, reservidest ja muust varast.

Kui üleliidulisse või vabariiklikku koondisse lülitatakse tootmiskoondised, teaduslikud tootmiskoondised ja agraartööstuskoondised, kelle koosseisu kuuluvad kolhoosid, teised kooperatiivsed ettevõtted ja organisatsioonid ning majanditevahelised ettevõtted (organisatsioonid), säilib nendes koondistes varaliste suhete kord, mis on ette nähtud nende põhikirjades (põhimäärustes).

28. Üleliidulise ja vabariikliku põllumajanduskoondise põhi- ja käibevahendeid moodustatakse ja täiendatakse riiklikele põllumajandusettevõtetele kehtestatud korras.

29. Üleliidulisse või vabariiklikku põllumajanduskoondisse kuuluvaltele koondistele, ettevõtetele ja organisatsioonidele kinnistatud vara kajastub nende iseseisvates bilanssides, üleliidulise või vabariikliku koondise juhatusele kinnistatud vara aga kajastub koondise juhatuse iseseisvas bilansis. Nimetatud bilansid arvatakse koondise koondbilanssi.

Juhul kui üleliidulisse või vabariiklikku koondisse lülitatakse tootmiskoondised, teaduslikud tootmiskoondised ja agraartööstuskoondised, kelle koosseisu kuuluvad kolhoosid, teised kooperatiivsed ettevõtted ja organisatsioonid ning majanditevahelised ettevõtted (organisatsioonid), koostatakse üleliidulises või vabariiklikus koondises nende majandite koondbilansid.

30. Üleliidulises ja vabariiklikus põllumajanduskoondises võib moodustada järgmised tsentraliseeritud fondid ja reservid:

- majanduse tugevdamise ja laiendamise fond;
- sotsiaal-kultuuriliste ürituste ja elamuehituse fond;
- materiaalse ergutamise fond;

reservfond;

kapitaalremondiks ettenähtud amortisatsioonieraldiste reserv.

Kõrgemalseisev organ võib lubada koondise juhatusel moodustada ka muid tsentraliseeritud fonde ja reserve kehtivas seadusandluses sellele organile ettenähtud analoogiliste fondide ja reservide piires.

31. Üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise juhatus kehtestab (diferentseerib) kooskõlastatult vastava ametiühinguorganiga kehtivas korras materiaalse ergutamise fondi tehtavate kasumieraldiste suurused, samuti juhtivate töötajate ja spetsialistide premeerimiseks tehtavate kasumieraldiste suurused üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvates koondistes, ettevõtetes ja organisatsioonides selleks otstarbeks kogu koondisele ettenähtud eraldistenormide piires.

32. Üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise majanduse tugevdamise ja laiendamise tsentraliseeritud fondid moodustatakse tema koosseisu kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide tootmise arendamiseks ettenähtud omavahendite teatud osa tsentraliseerimise teel, olenevalt koondise tootmis- ja majandusfunktsioonide täitmise tsentraliseerimise astmest. Seejuures võivad koondised, ettevõtted ja organisatsioonid suunata tsentraliseeritud fondi osa majanduse tugevdamise ja laiendamise fondi vahenditest, osa tootmise arendamiseks ettenähtud kasumist, põhifondide taastamiseks suunatavatest amortisatsioonieraldistest ning muudest omavahenditest, mida vastavalt kehtivale seadusandlusele võib kasutada tootmise arendamiseks.

Üleliidulise või vabariikliku koondise sotsiaal-kultuuriliste ürituste ja elamuehituse tsentraliseeritud fondid moodustatakse tema koosseisu kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide sotsiaal-kultuuriliste ürituste ja elamuehituse fondide vahendite teatud osa tsentraliseerimise teel.

Üleliidulise või vabariikliku koondise materiaalse ergutamise tsentraliseeritud fondid moodustatakse tema koosseisu kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide materiaalse ergutamise fondide vahendite teatud osa tsentraliseerimise teel.

Üleliidulise või vabariikliku koondise tsentraliseeritud reservfondid moodustatakse tema koosseisu kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide reservfondide vahendite ning kõrgemalseisvate organite tsentraliseeritud reservfondist eraldatavate vahendite teatud osa tsentraliseerimise teel.

Kapitaalremondiks ettenähtud amortisatsioonieraldiste reservi moodustab üleliiduline või vabariiklik koondis tema koosseisu kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide amortisatsioonieraldiste teatud osa tsentraliseerimise teel.

33. Üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise juhatus määrab koondise koosseisu kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide nõusolekul kindlaks neile kuuluvate vahendite suurused, mis suunatakse koondise tsentraliseeritud fondide ja reservide moodustamiseks (arvestades nende spetsialiseerimist, rentaabluaset ja muid tingimusi), ning koondise tsentraliseeritud fondide ja reservide kasutamise korra.

34. Üleliidulise ja vabariikliku põllumajanduskoondise tsentraliseeritud fondide vahendeid kasutatakse:

majanduse tugevdamise ja laiendamise fondi vahendeid — koondise poolt tsentraliseeritavate funktsioonide täitmisega seotud kulutusteks, kapitaalvahetuste finantseerimiseks, tootmise spetsialiseerimise ja kooperaerimise abinõude rakendamiseks, uue tehnika juurutamiseks, tootmise arendamise ja täiustamisega seotud teiste kulutuste finantseerimiseks, NSVL Riigipanga (NSVL Ehituspanga) poolt selleks otstarbeks koondisele antud laenuvõtteks ning üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide analoogiliste fondide täiendamiseks;

sotsiaal-kultuuriliste ürituste ja elamuehituse fondi vahendeid — üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide analoogiliste fondide täiendamiseks nende tegevuse majanduslike näitajate ajutise languse korral neist mitteolenevatel põhjustel ning üleliidulise või vabariikliku koondise haldusaparaadi töötajate korteritingimuste, kultuurilise ja olmeteenindamise parandamiseks. Koondise haldusaparaadi töötajate korteritingimuste ning kultuurilise ja olmeteenindamise parandamiseks eraldatavate vahendite suuruse määrab kindlaks kõrgemalseisev organ kooskõlastatult vastava ametiühinguorganiga.

Üleliidulise või vabariikliku koondise majanduse tugevdamise ja laiendamise ning sotsiaal-kultuuriliste ürituste ja elamuehituse tsentraliseeritud fondide vahendeid võib anda kehtestatud korras tasuta või tagastamise tingimusel koondisse kuuluvatele koondistele, ettevõtetele ja organisatsioonidele;

materiaalse ergutamise fondi vahendeid — üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide analoogiliste fondide täiendamiseks nende tegevuse majanduslike näitajate ajutise languse korral neist mitteolenevatel põhjustel, üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide töötajate premeerimiseks eriti tähtsate ülesannete täitmise eest, koondisesisese sotsialistliku võistluse võitjate premeerimiseks, samuti üleliidulise või vabariikliku koondise haldusaparaadi töötajate premeerimiseks koondise töötulemuste põhjal ja neile materiaalse abi andmiseks. Koondise haldusaparaadi töötajate premeerimiseks ja neile materiaalse abi andmiseks eraldatavate vahendite suuruse määrab kindlaks kõrgemalseisev organ kooskõlastatult vastava ametiühinguorganiga.

Sotsiaal-kultuuriliste ürituste ja elamuehituse tsentraliseeritud fondi ning materiaalse ergutamise tsentraliseeritud fondi vahendeid jaotab käesolevas punktis märgitud otstarbel üleliidulise või vabariikliku koondise juhatus kooskõlastatult vastava ametiühinguorganiga;

reservfondi vahendeid — NSVL Riikliku Kindlustuse poolt hüvitamisele mittekuuluvate kahjude katmiseks, mis on tekkinud loodusõnnetuste läbi või seoses eeldatust väiksema saagi saamisega ebasoodsate tootmistingimuste tõttu, üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvate koon-

diste, ettevõtete ja organisatsioonide tagamata võlgnevuse tasumiseks NSVL Riigipangale ning koondisse kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide omakäibevahendite puudujäägi katteks.

35. Üleliidulise ja vabariikliku põllumajanduskoondise majanduse tugevdamise ja laiendamise, sotsiaal-kultuuriliste ürituste ja elamuehituse ning materiaalse ergutamise tsentraliseeritud fondide kasutamata vahendid lähevad üle järgmisse aastasse ja neid koondiselt ära ei võeta.

36. Amortisatsioonieraldiste reservi vahendeid, mis on ette nähtud kapitaalremondiks, kasutab üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise juhatus tagastamisele mittekuuluva abi andmiseks üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvatele koondistele, ettevõtetele ja organisatsioonidele, kellel ei ole piisavalt omavahendeid kapitaalremondi tegemiseks.

37. Kui üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise juhatus täidab tsentraliseeritult mõningaid tootmis- ja majandusfunktsioone, eraldatakse selleks tegevuseks vajalikud vahendid ja muu vara üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide vastavatest vahenditest ja muust varast, samuti koondise juhatussele kinnistatud vahenditest ja muust varast korras ja suuruses, mille kehtestab koondise juhataja kooskõlastatult üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide juhtijatega.

38. Üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise juhatus võib: ümber jaotada tegelikult saadud kasumi vaba jäägi, põhifondide täielikuks taastamiseks ettenähtud amortisatsioonieraldised (välja arvatud eraldised, mis suunatakse majanduse tugevdamise ja laiendamise fondi) ning muud vahendid, mida kehtiva seadusandluse kohaselt võib ümber jaotada vastavalt üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide finantsplaanidele;

võtta üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvatelt koondistelt, ettevõtetelt ja organisatsioonidelt ära liigseid (ülenormatiivseid) käibevahendeid, jaotades need ümber vastavalt nende koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide aastaaruandele;

kehtestatud korras koondisesiseselt ümber jaotada (arvestades meie maal kehtivat varustuse ja turustuse üldriiklikku süsteemi) üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide liigseid ja kasutamata seadmeid, transpordivahendeid, materjale, kütust ja muid materiaalseid ressursse hiljemalt ühe kuu jooksul pärast koondiselt, ettevõttelt või organisatsioonilt teate saamist ülejääkide kohta;

võtta üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvatelt koondistelt, ettevõtetelt ja organisatsioonidelt kõrgemalseisva organi loal kooskõlas kehtiva seadusandlusega ära reservfondi vahendeid ning suunata neid NSVL Riikliku Kindlustuse poolt hüvitamisele mittekuuluvate kahjude katmiseks, mis on tekkinud loodusõnnetuste läbi või seoses eeldatust väiksema saagi saamisega ebasoodsate tootmistingimuste tõttu, tagamata võlg-

nevuse tasumiseks NSVL Riigipanga laenude osas ning üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide omakäibevahendite puudujäägi katteks.

39. Kogu elamispend, mis on ehitatud üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise sotsiaal-kultuuriliste ürituste ja elamuehituse tsentraliseeritud fondi vahendite ja muude vahenditega, mida vastavalt kehtivale seadusandlusele võib suunata elamuehituseks, jaotatakse isikutele koondise juhatusel ja vastava ametiühinguorgani ühise otsusega kinnitatud nimekirja alusel, informeerides sellest rahvasaadikute nõukogu täitevkomiteed.

Kaubandus-, tootlustus- ja teenindusettevõtteid võib nimetatud vahenditega ehitatud majadesse paigutada ainult koondise juhatusel ja vastava ametiühinguorgani nõusolekul.

40. Üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise juhatus vastutab oma kohustiste eest talle kinnistatud varaga. Üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvad koondised, ettevõtted ja organisatsioonid vastutavad oma kohustiste eest neile kinnistatud varaga.

Koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide vastutus üleliidulise või vabariikliku koondise juhatusel kohustiste eest ning üleliidulise või vabariikliku koondise juhatusel vastutus üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide kohustiste eest tekib ainult seadusandluses või lepingus ettenähtud juhtudel.

Üleliidulise või vabariikliku koondise juhatus ning koondise koosseisu kuuluvad koondised, ettevõtted ja organisatsioonid vastutavad oma kohustiste eest selle neile kinnistatud varaga, millele kehtiva seadusandluse kohaselt võib pöörata sissenõude.

IV. Koondise õigused ja kohustused

41. Üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise õigused ja kohustused määratakse kindlaks käesoleva üldpõhimääruse, vastava koondise põhimääruse ja teiste normatiivaktidega.

Koondise kõrgemalasev organ võib oma pädevuse piires anda koondise juhatusel täiendavaid õigusi.

Üleliidulise või vabariikliku koondise juhatus võib oma pädevuse piires anda üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvatele koondistele, ettevõtetele ja organisatsioonidele täiendavaid õigusi.

42. Üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise juhtimise ning tootmis- ja majandustegevuse korraldamise õigusi, mis kuuluvad koondise juhatusel, teostab koondise juhataja ning kohustuste kehtestatud jaotuse kohaselt tema asetäitjad või koondise haldusaparaadi muud ametiisikud, käesolevas üldpõhimääruses ja muudes normatiivaktides ettenähtud juhtudel aga teostatakse neid ühiselt, vastava ametiühinguorganiga kooskõlastatult või tema osavõtul.

Õigused ja kohustused planeerimise valdkonnas

43. Üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise juhatus uurib rahvamajanduse ja elanike vajadusi vastavate põllumajandussaaduste järele ning töötab välja eriharu majandusliku arengu pikaajalisi prognoose või võtab osa nende väljatöötamisest.

44. Üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise juhatus planeerib kõrgemalseisva organi poolt koondisele teatavakstehtud plaaniülesannete alusel kehtestatud korras kapitaal mahutusi ja materiaaltehnikalist varustamist, määrab kindlaks üleliidulisse või vabariiklikku põllumajanduskoondisse kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide finants- ja tööjõunäitajad ning muud kehtivas seadlusandluses ettenähtud planinäitajad ja kontrollib nende täitmist.

45. Üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise juhatus, arvestades rahvamajanduse ja elanike väljaselgitatud vajadusi vastavate põllumajandussaaduste järele ning eriharu arenguperspektiive, töötab välja nende põllumajandussaaduste tootmise arendamise perspektiiv- ja jooksvate plaanide projektid ning esitab need kõrgemalseisvale organile, valmistab looduslikke ja majanduslikke tingimusi arvestades ette ettepanekud vastavate põllumajandussaaduste tootmise ratsionaalse paigutuse kohta ning töötab välja eriharu ettevõtete rekonstrueerimise ja laiendamise jooksvad ja perspektiivplaanid.

46. Üleliidulisele või vabariiklikule põllumajanduskoondisele kinnitatud plaaniülesandeid võib kõrgemalseisev organ muuta ainult erandjuhtudel pärast nende muudatuste eelnevat läbiarutamist koondise juhatusega NSV Liidu Ministrite Nõukogu poolt kindlaksmääratavas korras ja tähtaegadel.

Plaaniülesannete muutmisel kõrgemalseisva organi poolt tuleb samal ajal teha vastavad muudatused omavahel seotud plaaninäitajates, kaasa arvatud vastastikused suhted eelarvega (muutmata seejuures kõrgemalseisva organi vastastikuseid suhteid eelarvega).

Muudatusi üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide plaaniülesannetes võib teha koondise juhatus NSV Liidu Ministrite Nõukogu poolt kindlaksmääratavas korras ja tähtaegadel, täpsustades vajaduse korral teisi omavahel seotud näitajaid, muutmata seejuures kogu koondise vastastikuseid suhteid eelarvega.

Kui üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvad koondised, ettevõtted ja organisatsioonid kannavad nende muudatuste tagajärjel varalist kahju, lahendab selle kahju kompenseerimise allikate ja ulatuse küsimuse üleliidulise või vabariikliku koondise juhatus.

47. Üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise juhatus tagab üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide arendamist käsitlevate ettepanekute väljatöötamise ja kooskõlastamise vastavate rahvasaadikute nõukogude täitevkomiteedega ning esitab sellekohased ettepanekud kõrgemalseisvale organile;

töötab vastavalt kehtivale seadusandlusele välja tooraine, kütuse ja materjalide tehnilis-majanduslikke normatiive, kulu- ja varunorme ning tootmis- ja eksploatatsioonivajadusteks kasutatava elektrienergia kulu-norme;

kinnitab üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvatele koondiste-tele, ettevõtetele ja organisatsioonidele diferentseeritult norme ja norma-tiive vastavalt loetelule, mille kehtestab kõrgemalseisev organ oma päde-vuse piires;

kehtestab üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvate koon-diste, ettevõtete ja organisatsioonide endi poolt kinnitatavate normide ja normatiivide loetelu (välja arvatud normid ja normatiivid, mille kinnita-mine kuulub vastavalt kehtivale seadusandlusele koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide võimkonda);

tagab kinnitatud normide ja normatiivide juurutamise.

48. Üleliidulises või vabariiklikus põllumajanduskoondises võib tema koosseisu kuuluvatele koondistele, ettevõtetele ja organisatsioonidele norme ja normatiive välja töötada tsentraliseeritult.

Õigused ja kohustused teaduse ja tehnika progressi valdkonnas

49. Üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise juhatus tagab koondise jõududega ning teiste koondiste, ettevõtete ja organisatsiooni-dega koostöökorras, sealhulgas teadus- ja projekteerimisorgani-satsioonide kaasamise teel, komplekstööde, üksikute teaduslike uurin-gute ja projekteerimistöde tegemise põllumajandussaaduste tootmise, hoidmise ja töötlemise uute tehnoloogiate väljatöötamise ning põllu-majandusliku tootmise teenindamise alal.

50. Üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise juhatus võib sõlmida tema koosseisu mittekuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisat-sioonidega lepinguid teaduse ja tehnika progressi valdkonda kuuluvate tööde kompleksseks tegemiseks, kaasa arvatud teaduslikud uuringud, pro-jekteerimiseks ja vajalike teenuste osutamiseks.

51. Üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise juhatus tagab põllumajandusliku tootmise tehnilise taseme pideva tõstmise, tootmises kasutatavate tehnoloogiliste protsesside ja nende juhtimissüsteemide täius-tamise ning põllumajanduse põhi- ja abitootmisprotsesside kompleksse mehhaniseerimise ja automatiseerimise.

Koondise juhatus töötab välja ja kinnitab kehtestatud korras uue teh-nika juurutamise perspektiiv- ja aastaplaanid, nähes neis ette leiutiste ja ratsionaliseerimissetepanekute ulatusliku kasutamise.

52. Üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise juhatus tagab koondisele kinnitatud nomenklatuurile vastava toodangu riiklike standardite projektide väljatöötamise ja esitab need kehtestatud korras

kinnitamiseks, tagab riiklike standardite juurutamise ja järgimise, toodangu mõõtmise ja katsetamise ajakohaste vahendite ja meetodite rakendamise ning mõõte- ja katsetusvahendite seisukorra kontrolli.

53. Üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise juhatus organiseerib leiutus- ja ratsionaliseerimistegevust temaatiliste perspektiiv- ja jooksvate plaanide alusel ning kogemustevahetust, korraldab koos vastava ametiühinguorgani ning Üleliidulise Leiutajate ja Ratsionaliseerijate Ühingu ja Teaduslik-Tehnilise Ühingu organisatsioonidega leiutus- ja ratsionaliseerimisalaseid võistlusi, konkursse ja ülevaatusi ning tagab kehtestatud korras leiutiste ja ratsionaliseerimistepanekute õigeaegse väljaselgitamise ja kasutuselevõtmise ning taotluste vormistamise ja esitamise autoritunnistuste väljaandmiseks NSV Liidus.

54. Üleliidulises ja vabariiklikus põllumajanduskoondises võib täielikult või osaliselt tsentraliseerida projekt- ja tehnoloogiatööd, tehnilise informatsiooni ja eesrindlike kogemuste üldistamise alased tööd, patendi- ja litsentsitööd ning muud liiki tegevuse, mis tagab teaduse ja tehnika progressi.

55. Üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise juhatus rakendab abinõusid teadusliku uurimise, projekteerimis- ja konstrueerimising tehnoloogiaorganisatsioonide töö efektiivsuse tõstmiseks ja vajaliku tootmis- ja katsebaasi rajamiseks ning tagab vastavalt kinnitatud plaanidele (talle antud õiguste piires) teadus- ja tehnikaalase koostöö välisriikidega.

Õigused ja kohustused kapitaalehituse valdkonnas

56. Üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise juhatus:

organiseerib kapitaalehitust, tagab kapitaalmahutuste kõige efektiivsema kasutamise, nende esmajärjekorras suunamise tootmisobjektide ümberseadmestamiseks ja rekonstrueerimiseks, vahendite kontsentreerimise käikuminevatele ehitustele ja lõpetamata ehituse mahu vähendamise;

organiseerib tootmis- ja mittetootmisotstarbeliste ehituste projekt- ja eelarvedokumentatsiooni ja tiitelnimestike ning eelolevate aastate ehituste projekteerimis- ja uurimistööde tiitelnimestike väljatöötamist ja kinnitamist kehtestatud korras;

kinnitab olenemata tööde üldisest eelarvelisest maksumusest tiitelnimestikud tegutsevate ettevõtete ümberseadmestamiseks ja rekonstrueerimiseks, mida tehakse majanduse tugevdamise ja laiendamise tsentraliseeritud fondi vahenditega.

Majanduse tugevdamise ja laiendamise tsentraliseeritud fondi vahenditega ehitatavate uute tootmisobjektide projekt- ja eelarvedokumentatsioon ja tiitelnimestikud kinnitatakse NSV Liidu ministeeriumi (keskasutuse) või liiduvabariigi ministrite nõukogu poolt kehtestatavas korras;

rakendab abinõusid ehitustähtaegade lühendamiseks, ehituse kvaliteedi tõstmiseks ja maksumuse vähendamiseks ning tagab ehituse kestus-

normidest ning tootmisvõimsuste ja põhifondide käikuandmise tähtaegadest kinnipidamise;

määrab korras, mille kõrgemalseisev organ oma pädevuse piires kehtestab, riiklikke vastuvõtukomisjone valmishitatud ettevõtete, hoonete ja rajatiste eksploatatsioonivõtmiseks ja sulgeb ettevõtete, hoonete ja rajatiste ehitamise koondeelarveid (finants-eelarvelisi koondarvestusi) pärast nende objektide eksploatatsiooniandmist;

tagab käikuantud uute tootmisvõimsuste evitamise nende evitamise kestusnormides ettenähtud ajaga.

57. Üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise juhatus võib lubada üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvatel koondistel, ettevõtetel ja organisatsioonidel anda veevarustus-, kanalisatsiooni-, gaasi- ja soojusvarustus- ning sideobjektide, juurdepääsuteede ja muude ühiselt kasutatavate objektide ehitamisest, laiendamisest ja rekonstrueerimisest osavõtu korras üle vahendeid, mis on selleks otstarbeks ette nähtud tootmisobjektide ehitamise koondeelarvetes (finants-eelarvelistes koondarvestustes) ja kapitaalmahutuste plaanides.

58. Üleliidulise ja või vabariikliku põllumajanduskoondise juhatus võib ehituse aastate kaupa diferentseerida ehitatavate ettevõtete direktioonide ülalpidamiskulusid eelarves selleks ettenähtud kulude limiidi piires.

59. Üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise juhatus võib:

suunata kohalike materiaalsete ressursside olemasolu korral lisaks kapitaalmahutuste kehtestatud mahtudele majandustegevuse aastakokkuvõtete tegemisel täiendavalt väljaselgitatud majandusliku stimuleerimise tsentraliseeritud fondide (välja arvatud materiaalse ergutamise fond) vahendeid masinate ja seadmete soetamiseks, uue tehnika juurutamise, mehhaniseerimise, tootmistehnoloogia parandamise, seadmete uuendamise ja moderniseerimise, tootmisprotsesside automatiseerimise ja muude tootmise arendamise ja tehnilise täiustamise abinõude rakendamiseks;

rakendada NSVL Riigipanga krediidi abil uue tehnika juurutamise, mehhaniseerimise, tootmistehnoloogia parandamise ning muid tootmise arendamise ja tehnilise täiustamise abinõusid, samuti teha kulutusi põllumajandussaaduste tootmise laiendamiseks ja organiseerimiseks ning nende kvaliteedi parandamiseks. Nimetatud krediiti antakse pikaajalise krediteerimise plaanis ettenähtud summade piires kuni kaheks aastaks tingimusel, et kulutused kaetakse selle aja jooksul koondise kasumist. Kulutusi loetletud üritusteks tehakse üle üleliidulisele või vabariiklikule koondisele ettenähtud kapitaalmahutuste plaanide vastavalt sellele, kuidas koondis leiab materiaal-tehnilisi ressursse;

ehitada elamuid, ehitada ja laiendada kommunaalmajandusobjekte, koolieelseid lasteasutusi, pioneerilaagreid ning teisi kultuuri- ja olmeobjekte koos (osavõtu korras) teiste koondiste, ettevõtete ja organisatsioonidega kapitaalmahutustest, mis on üleliidulisele või vabariiklikule koondisele selleks ette nähtud;

vajaduse korral aasta jooksul suurendada kehtestatud korrast kinni pidades plaane ületavate ehituste ja objektide kapitaalmahutuste finantseerimise plaane, tehes seda plaane mittetäitvate ehituste ja objektide finantseerimise plaanide vähendamise arvel, vähendamata kogu üleliidulise või vabariikliku koondise kapitaalmahutuste aastamahtusid ning võimuste, objektide ja põhifondide käikuandmise ülesandeid;

lubada üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvatel koondistel, ettevõtetel ja organisatsioonidel (kellele ei ole antud vastavat õigust) kanda bilansist maha lõpetamata ehituse kulud, teostamata ehituse projekteerimis- ja uurimistööde kulud ning kulutused teadusliku uurimise, projekteerimis- ja konstrueerimistöödeks suuruses, mille on kindlaks määratud kõrgemalseisev organ oma pädevuse piires.

60. Üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise juhatus organiseerib põhifondide kapitaalremonti, tagab seadmete moderniseerimise, nende tehnilise taseme ja jõudluse tõstmise ning hoonete ja rajatiste tehnilise seisukorra parandamise.

61. Üleliidulises või vabariiklikus põllumajanduskoondises võib tsentraliseeritult täita üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide tarbeks teostatava kapitaalehituse tellija funktsioone.

Õigused ja kohustused materiaaal-tehnilise varustamise ja turustamise valdkonnas

62. Üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise juhatus organiseerib meie maal kehtivat üldriiklikku varustus- ja turustussüsteemi arvestades üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide materiaaal-tehnilist varustamist ja väljalastava toodangu realiseerimist.

63. Üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise juhatus jaotab üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide vahel koondisele eraldatud materiaalseste ressurside fonde, samuti jaotab vajaduse korral neid ümber, arvestades tootmis- ja kapitaalehituse plaani täitmist ja ületamist.

Koondisele eraldatud fondide jaotamisel võib koondise juhatus moodustada kütuse- ja määrdeõli-, sööda- ja muude materiaalseste ressurside reservi. Reservi suuruse määrab kõrgemalseisev organ talle kehtestatud reservi piires.

Koondise juhatus kontrollib üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvatele koondistele, ettevõtetele ja organisatsioonidele eraldatud fondide kasutamist ning vastutab materiaaal-tehniliste vahendite õige hoidmise ja efektiivse kasutamise eest.

64. Üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise juhatus rakendab abinõusid seadmete õigeaegseks paigaldamiseks ja käikuandmiseks tema koosseisu kuuluvates koondistes, ettevõtetes ja organisatsioonides, materiaalseste väärtuste ülenormatiivsete jääkide tekkimise välti-

miseks ning koondises olemasolevate liigsete ja kasutamata materiaalsete ressursside realiseerimiseks kehtestatud korras.

65. Üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise juhatusel on õigus anda tema koosseisu mittekuuluvatele koondistele, ettevõtetele ja organisatsioonidele üle fonde ja materiaalseid ressursse, mida on vaja kas kogu koondisele või tema koosseisu kuuluvatele koondistele, ettevõtetele ja organisatsioonidele toodangu valmistamiseks või tööde tegemiseks.

66. Üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise juhatus võib älle pandud funktsioonide täitmiseks sõlmida teiste koondiste, ettevõtete ja organisatsioonidega lepinguid (kokkuleppeid) (tavaliselt pikaajalisi) põllumajandussaaduste tootmise spetsialiseerimise ja koopereerimise, majandussidemete sõlmimise ja ühiste majanduslike abinõude rakendamise kohta.

Majandussidemete sõlmimise kord kehtestatakse lepingutes (kokkulepetes) vastavalt kehtivale seadusandlusele. Sellise lepingu (kokkuleppe) tingimuste rikkumise tagajärjed, sealhulgas varaline vastutus määratakse kindlaks kehtivas seadusandluses ja poolte lepingus (kokkuleppes).

67. Üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise juhatus tagab kontraheerimislepingute sõlmimise ja täitmise, abistab üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvaid koondisi, ettevõtteid ja organisatsioone nende toodangu realiseerimisel, rakendab abinõusid kõige ratsionaalsemate majandussidemete sõlmimiseks, organiseerib toodangu reklaami ning toodangu taara ja pakendi täiustamist ning otsib võimalusi selle hoidmiseks ja töötlemiseks.

68. Üleliidulises või vabariiklikus põllumajanduskoondises võib kooskõlastatult vastavate materiaal-tehnilise varustamise ja varumisorganitega kas täielikult või osaliselt tsentraliseerida üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide materiaal-tehnilist varustamist ja nende toodangu realiseerimist.

Õigused ja kohustused kaadri, töö ja töötasu valdkonnas

69. Üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise juhatus valib ja paigutab koondise nomenklatuuri järgi üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide ning koondise haldusaparaadi juhtivat kaadrit, töötab välja ja rakendab abinõusid koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide kaadri reservi moodustamiseks ja ettevalmistamiseks juhtivatele ametikohtadele edutamise eesmärgil, teeb kindlaks nende koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide jooksva ja perspektiivse vajaduse kõrg- ja keskeriharidusega spetsialistide ja oskustöölaliste järele ning korraldab oskustöölaliste ettevalmistamist.

70. Üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise juhatus tagab üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvates koondistes, ettevõtetes ja organisatsioonides tööviljakuse tõstmise, teadusliku töö- ja tootmis-korralduse juurutamise, juhtimise vormide, meetodite ja struktuuri täius-

tamise abinõude väljatöötamise ja ellurakendamise, tagab töö normeerimise, töönormide (ajanormide), koosseisunormatiivide ja teenindusnormide revideerimise, töökohtade korralduse tüüpprojektide juurutamise, rakendab ohutustehnika abinõusid, võtab meetmeid töötingimuste parandamiseks ja tervistamiseks ning kontrollib, kuidas üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvad koondised, ettevõtted ja organisatsioonid peavad kinni tööseadusandlusest ja kollektiivlepingutest.

71. Üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise juhatus tagab kehtivate töötasustamis- ja premeerimistingimuste õige rakendamise üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvates koondistes, ettevõtetes ja organisatsioonides ning tööviljakuse tõusu ja keskmise töötasu kasvu õige vahekorra, kontrollib palgafondi ning materiaalse ergutamise ja muude stimuleerimisfondide kulutamist üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvates koondistes, ettevõtetes ja organisatsioonides.

Koondises võib moodustada palgafondi reservi. Reservi suuruse määrab kõrgemalseisev organ talle kehtestatud reservi piires.

72. Üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise juhatus võib anda üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvatele koondistele, ettevõtetele ja organisatsioonidele loa katta palgafondi ülekulu (põhitegevuse ja kapitaalehituse osas) jooksva aasta palgafondi reservist, samuti palgafondi absoluutsest säästust, mille kogu koondis on saanud aasta jooksul.

73. Üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise juhatus võib lubada koondistel, ettevõtetel ja organisatsioonidel, kellele laieneb «Sotsialistliku riikliku tootmisettevõtte põhimäärus», samuti teadusliku uurimise, konstrueerimis- ja projekteerimisorganisatsioonidel kasutada nende koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide plaanilise palgafondi NSV Liidu valitsuse otsustega ettenähtud osa töötajate mõnedele kategooriatele (mis on ette nähtud kehtivas seadusandluses) palgalisandite kehtestamiseks kuni 30 protsendi ulatuses nende ametipalgast.

74. Üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise juhatus võib üksikjuhtudel lubada üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvatel sovhoosidel ning teistel riiklikel põllumajandusettevõtetel ja -organisatsioonidel kehtestada kõrge kvalifikatsiooniga töölistele, kes tegelevad eriti tähtsa ja vastutusrikka tööga, tariifimäära asemel kuupalgaks kuni 200 rubla (kuid mitte rohkem vanemspetsialistide ametipalgast, arvestades 30-protsendilist lisandit) ettevõtte või organisatsiooni plaanilise palgafondi piires, kulutades selleks mitte üle 0,2 protsendi nimetatud fondist.

75. Üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise juhatus võib üksikjuhtudel säilitada üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide oskustöölistele ja insener-tehnikalistele töötajatele nende üleviimisel koondise uutesse ettevõtetesse keskmise palga tootmise evitamise ajaks, kuid mitte kauemaks kui 6 kuuks, kuupalk uuel töökohal on väiksem palgast, mida nad said eelmisel töökohal, samuti säilitada mõnede koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide töötajatele, keda kehtestatud korras ajutiselt suunatakse eritööde tegemiseks

üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvatesse teistesse koondistesse, ettevõtetesse ja organisatsioonidesse, kehtivad töötasustamistingimused, kuid mitte kauemaks kui 6 kuuks.

Koondise juhatus võib kooskõlastatult vabariikide ministrite nõukogude ning kraide ja oblastite täitevkomiteedega vajaduse korral tõsta uutest sovhoosides ja teistes riiklikes ettevõtetes ja organisatsioonides kaheks—kolmeks aastaks juhtivate töötajate, spetsialistide ja pearaamatupidaja ametipalku (arvestusmäärasid) 1—3 grupi võrra, võrreldes töötasustamisgrupiga, mis on kehtestatud vastava aasta toodangu realiseerimise plaanilisest mahust lähtudes, samuti säilitada viieks aastaks töötajate ametipalga majandi spetsialisatsiooni muutumisel või nende töötajate üleviimisel kaadri tugevdamiseks tööle koondise teistesse majanditesse, kus toodangu realiseerimise maht on väiksem.

76. Üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise juhatus määrab kooskõlastatult vastava ametiühinguorganiga kindlaks üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide juhtivate töötajate preemiate suuruse ning lubab maksta nimetatud töötajatele preemiat ja aastahüvitust vastavalt kehtivatele premeerimise ja ergutustasude maksmise määrustikele.

Koondise juhatus võib jätta mõned töötajad tootmisalase lohakuse või tööalaste puuduste eest täielikult ilma preemiast ja ergutustasudest või vähendada nende suurust vastavalt kehtivatele määrustikele.

77. Üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise juhatus kinnitab üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvatele koondistele, ettevõtetele ja organisatsioonidele haldusaparaadi ülalpidamise piirassigneeringud kõrgemalseisva organi poolt kogu koondisele selleks kehtestatud assigneeringute piires.

78. Üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise juhataja võib lubada koondise haldusaparaadi ning üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide töötajaid komandeeringusse kehtiva seadusandlusega kehtestatud korras.

79. Üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise juhatus maksab kehtivas seadusandluses ettenähtud korras tasu leiutiste ja ratsionaliseerimissetepanekute eest ning preemiaid leiutiste ja ratsionaliseerimissetepanekute juurutamisele kaasaaitamise eest.

80. Üleliiduline või vabariiklik põllumajanduskoondis võib vajaduse korral suunata oma koosseisu kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide (nende koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide nõusolekul) ajutiselt vabanevaid töötajaid (kinni pidades tööseadusandlusnormidest) ja masinaid üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvate teiste koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide abistamiseks töös. Seejuures teevad huvitatud koondised, ettevõtted ja organisatsioonid arveldusi kehtestatud korras või poolte kokkuleppel isemajandamissuhete alusel.

81. Üleliidulise ja vabariikliku põllumajanduskoondise juhatus organiseerib koos ametiühingu- ja teiste ühiskondlike organisatsioonidega tööd

töötajate laialdaseks kaasamiseks tootmise juhtimisele, sotsialistliku võistluse ja kommunistliku töösse suhtumise liikumise arendamiseks, tootmiskultuuri tõstmiseks, üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide kollektiivide sotsiaalse arengu plaanide väljatöötamiseks ja ellurakendamiseks, kollektiivlepingute sõlmimiseks ja neis võetud kohustuste täitmise kontrollimiseks.

Üleliidulises ja vabariiklikus koondises võib tsentraliseeritult rakendada teaduslikku töökorraldust ning muid abinõusid töö ja palga valdkonnas.

Õigused ja kohustused rahanduse, krediidid, arvestuse ja aruandluse valdkonnas

82. Üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise juhatus organiseerib üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvates koondistes, ettevõtetes ja organisatsioonides finantstööd, rakendab abinõusid isemajandamise tugevdamiseks, toodangu kvaliteedi parandamiseks ja omahinna alandamiseks ning rentaabluse suurendamiseks, tagab kõigi käibevahendite säilimise, sihipärase ja efektiivse kasutamise ning kiirema ringluse, arvelduste õigeaegse tegemise riigieelarve, NSVL Riigipanga (NSVL Ehituspanga) asutuste, hankijate ja töövõtjatega ning palgaarvelduste õigeaegse tegemise tööliste ja teenistujatega, samuti finantsplaanist ja lepingutest tulenevate kohustuste täitmise.

Üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvad koondised, ettevõtted ja organisatsioonid teevad kehtestatud korras arveldusi riigieelarvega kasumimaksete ja käibemaksu osas; nimetatud operatsioone võib koondise juhatus teha ka tsentraliseeritud korras, mille kehtestab NSVL Rahandusministeerium kooskõlastatult vastava ministeeriumiga (keskasutusega).

83. Üleliidulises või vabariiklikus põllumajanduskoondises võib tsentraliseeritult sooritada tema koosseisu kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide finantsoperatsioone, sealhulgas arveldusi hankijate ja ostjatega toodangu ning tehtud tööde ja osutatud teenuste eest.

Palgafondi kulutamist ning majandus- ja finantsgevust kontrollivad pangad nii kogu üleliidulises või vabariiklikus koondises kui ka igas sellesse kuulavas koondises, ettevõttes ja organisatsioonis.

84. Üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise juhatus avab kehtestatud korras NSVL Riigipanga (NSVL Ehituspanga) asutustes arveldus- ja muid kontosid ning sooritab nende alusel vastavaid operatsioone.

Koondise juhatus võib anda NSVL Riigipanga (NSVL Ehituspanga) asutustele käsundeid kanda üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide arvelt vaieldamatult maha vahendid, mis tulevad koondise juhatusse üle kanda, vahendid, mis on ette nähtud ära võtta finantsplaanide järgi ümberjaotamise korras, omakäibevahendite jäägid, mis on välja selgitatud nende koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide aastaaruannete põhjal, samuti vahendid, mille ülelii-

dulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvad koondised, ettevõtted ja organisatsioonid on saanud tsentraliseeritud fondidest ja reservidest tagastamise tingimusel ja mis ei ole ettenähtud tähtajaks tagastatud.

85. Üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise juhatus:

rakendab abinõusid üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide süü tõttu tekkinud omakäibevahendite puudujäägi katmiseks, rakendades organisatsioonilis-tehnilisi abinõusid, mis tagaksid lisakasumi saamise järgnevates ajavahemikes, vajaduse korral aga vastavate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide materiaalse ergutamise fondidesse tehtavate kasumieraldiste ajutise (kuni kaks aastat) vähendamise teel kuni 30%;

jaotab üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide vahel kooskõlas kehtiva seadusandlusega neile eraldatud eelarveassigneeringuid, rakendab abinõusid nende ratsionaalseks kasutamiseks ning jaotab neid assigneeringuid vajaduse korral vastavalt sihtotstarbele ümber üksikute koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide vahel kogu üleliidulisele või vabariiklikule koondisele ettenähtud üldsummade piires;

kontrollib rahandusorganite ja pangaasutuste esindajate osavõtul üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvate nende koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide tööd, kes on üle viidud krediteerimise erirežiimile, ning rakendab kontrollimise tulemuste põhjal edasilükkamatuid abinõusid nimetatud koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide majandus- ja finantstegevuse parandamiseks.

86. Üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise juhatus esitab kehtestatud korras NSVL Riigipanga (NSVL Ehituspanga) asutustele ning kõrgemalseisvale organile nõudeavaldusi koondisele vajalike krediidide saamiseks ja jätab oma käsutusse krediidiplaanidega ettenähtud krediidisummadest reservi. Reservi suuruse määrab kindlaks kõrgemalseisev organ talle ettenähtud reservi piires.

Koondise juhatus võib kasutada pangakrediiti koondises tsentraliseeritult rakendatavateks abinõudeks ja kannab vastutust krediidi sihipärase kasutamise ja õigeaegse tagastamise eest.

Üleliidulise või vabariikliku koondise finantseerimine ja krediteerimine mõnede tootmis- ja majandusfunktsioonide tsentraliseeritud täitmisel ning sellest tegevusest saadava kasumi jaotamine ja kasutamine toimub NSVL Rahandusministeeriumi ja NSVL Riigipanga poolt koos NSVL Põllumajanduse Ministeeriumiga kehtestatavas korras.

Üleliidulise või vabariikliku koondise juhatus võib anda NSVL Riigipanga (NSVL Ehituspanga) asutustele garantiisid üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide krediidikohustuste põhjal.

87. Üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise juhatus tagab hulgi- (väljastamis-) hindade ja tariifide projektide väljatöötamise, kinnitab kehtivas seadusandluses ettenähtud korras üleliidulisse või vabariiklikku

koondisse kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide poolt valmistatava toodangu (tööde, teenuste, tootmisjäätmete) eri liikide hulgi- (väljastamis-) hinnad ja tariifid, vastutab riiklikust hinnadistsipliinist kinnipidamise eest, kinnitab üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide poolt toodetavate ja koondises kasutatavate põllumajandussaaduste arvestushinnad ning võtab osa põllumajandussaaduste kokkuostuhindade projektide väljatöötamisest.

88. Üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise juhatus võib kanda oma bilansist maha ning lubada üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvatel koondistel, ettevõtetel ja organisatsioonidel (kellele ei ole antud vastavat õigust) kanda oma bilansist maha moraalselt vananenud, kulunud ja edasiseks kasutamiseks kõlbmatuid seadmeid, transpordivahendeid, inventari ja tööriistu, kui selle vara taastamine on võimatu või majanduslikult ebaotstarbekas ja kui seda ei ole võimalik realiseerida, samuti kanda maha uute objektide ehitamise või rekonstrueerimisega seoses lammutatud või lagunenud hooneid ja rajatisi.

89. Üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise juhatus tegeleb kehtestatud korras raamatupidamisega ja peab statistilist arvestust ning koostab aruandeid, esitab ettenähtud tähtjaks vastavatele organitele koondaruandeid ja -bilansse üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide tootmis- ja majandustegevuse kõigi liikide kohta, organiseerib ja kontrollib raamatupidamist ja statistilist arvestust nendes koondistes, ettevõtetes ja organisatsioonides, nende poolt aruannete koostamist kinnitatud vormide ja näitajate järgi ja vastavatesse organitesse õigel ajal esitamist ning tagab aruannete tõesuse, arutab üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide raamatupidamisaruandeid ja -bilansse ning kinnitab need, rakendab abinõusid arvestus- ja arvutustöö mehhaniseerimiseks ja progressiivsete arvestusmeetodite juurutamiseks.

90. Üleliidulises või vabariiklikus põllumajanduskoondises võib tsentraliseerida arvestus- ja arvutustöö, raamatupidamise, statistilise arvestuse ja aruandluse.

Üleliidulises või vabariiklikus põllumajanduskoondises võib moodustada koondarhiivi tema koosseisu kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide dokumentaalsete materjalide hoidmiseks.

Üleliidulise põllumajanduskoondise õigused ja kohustused välismajandustegevuse valdkonnas

91. Üleliidulise põllumajanduskoondise juhatus:

valmistab ette ja esitab NSV Liidu vastavale ministerriumile (keskasutusele) ettepanekuid koostöö kohta VMN-i liikmesriikide põllumajandusorganisatsioonidega nende põllumajandussaaduste tootmise spetsialiseerimise ja koopereerimise valdkonnas, mida toodavad üleliidulisse koondisse kuuluvad koondised, ettevõtted ja organisatsioonid;

peab NSV Liidu vastava ministerriumi (keskasutuse) loal ja kooskõlastatult NSV Liidu Riikliku Teadus- ja Tehnikakomiteega teadus- ja teh-

nikaalaseid sidemeid välisriikide põllumajandusorganisatsioonidega ning sõlmib nendega kokkuleppeid teadusliku uurimistöö tegemise ning tehnilise dokumentatsiooni ja töökogemuste vahetamise kohta põllumajanduse valdkonnas;

astub igal üksikjuhul NSV Liidu Ministrite Nõukogu loal ja NSV Liidu vastava ministeeriumi (keskasutuse) esildisel läbirääkimistesse osalemise üle VMN-i liikmesriikide rahvusvahelistes majandusorganisatsioonides ning sõlmib vastavaid kokkuleppeid;

tagab välisriikide põllumajandusorganisatsioonidega sõlmitud kokkulepetest tulenevate kohustuste täitmise ja kannab varalist vastutust nende kohustuste täitmata jätmise või nõuetele mittevastava täitmise eest.

92. Üleliidulise põllumajanduskoondise juhatus:

valmistab ette ja esitab NSV Liidu vastavale ministeeriumile (keskasutusele) ettepanekuid üleliidulisse koondisse kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide poolt toodetavate põllumajandussaaduste ekspordiks hankimise, nende saaduste tootmise suurendamise ning üksikute koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide selleks otstarbeks spetsialiseerimise, samuti üleliidulisse koondisse kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide tootmistevõimeks vajalike kaupade impordi kohta;

arutab üleliidulisse koondisse kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide nõudeavaldusi välismaalt kaupade ostmiseks nende poolt kehtestatud korras saadud valuutaeralduste eest, esitab NSV Liidu vastavale ministeeriumile (keskasutusele) üldistatud ettepanekuid selliste kaupade impordi kohta ning teostab tsentraliseeritud korras kaupade impordiga seotud arveldusi;

valmistab väliskaubandusorganisatsioonidele ette lähtematerjale üleliidulisse koondisse kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide poolt ekspordiks valmistatava toodangu reklaamiks.

93. Üleliidulise põllumajanduskoondise juhatus vastutab:

eksporttoodangu valmistamise plaani täitmise ja selle toodangu hankimise eest vastavalt peahankijaks olevate väliskaubandusorganisatsioonide ja ministeeriumide (keskasutuste) tellimustele-töökäskudele, mis antakse kehtestatud korras üleliidulisele koondisele või tema koosseisu kuuluvatele koondistele, ettevõtetele ja organisatsioonidele, samuti eksporttoodangu patendipuhituse tagamise eest;

väliskaubandusorganisatsioonidele vastavalt kehtivale seadusandlusele üleliidulisse koondisse kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide tarbeks kaupade importimise käsundite õigeaegse andmise eest juhul, kui koondise juhatus on kaupade tellija;

peahankijaks olevate väliskaubandusorganisatsioonide ja ministeeriumide (keskasutuste) nõudeavalduste alusel nõukogude spetsialistide õigeaegse valiku ja kehtestatud korras välismaale komandeerimise eest tehnilise kaasabi andmiseks ja selliste põllumajandussaaduste tootmise organiseerimiseks, mis on analoogilised üleliidulisse koondisse kuuluvates koondistes, ettevõtetes ja organisatsioonides toodetavate saadustega.

94. Üleliidulise põllumajanduskoondise juhatus:

teeb kehtestatud korras tööd, mis on seotud leiutiste ja põllumajandus-saaduste näidiste patentimise ja kaubamärkide registreerimisega välismaal, samuti kontrollib seda tööd üleliidulisse koondisse kuuluvates koondistes, ettevõtetes ja organisatsioonides;

valmistab ette ja esitab kehtestatud korras ettepanekuid litsentside ja tehnilise dokumentatsiooni müümise kohta välismaale, vastutab varaliselt väliskaubandusorganisatsioonide ees müüdud litsentsi objekti mittevastava kvaliteedi ja patendipuhtuse puudumise eest ning litsentsikokkulepetest tulenevate koondise kohustuste täitmatajätmise eest;

valmistab ette ja esitab NSV Liidu vastavale ministeeriumile (keskasutusele) ettepanekuid litsentside soetamise kohta välismaa organisatsioonidelt.

Koondise esindajad võtavad koos väliskaubandusorganisatsioonidega osa välismaa organisatsioonide ja firmadega peetavatest läbirääkimistest litsentside müügi ja ostu üle.

95. Üleliidulise põllumajanduskoondise juhatus täidab kehtestatud korras koondise nomenklatuuris oleva toodangu hankija funktsioone peahankijaks olevate väliskaubandusorganisatsioonide ja ministeeriumide (keskasutuste) tellimuste-töökäskude järgi, kui Nõukogude Liit annab välisriikidele tehnilist abi põllumajandus- ja muude objektide ehitamisel ja ekspluaterimisel.

V. Koondise tegevuse kontrollimine ja revideerimine

96. Üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise tegevust kontrollivad ja revideerivad kõrgemalseisev organ ja teised organid vastavalt neile kehtiva seadusandlusega pandud funktsioonidele koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide tegevuse kontrolli osas.

97. Üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise juhatus kontrollib süstemaatiliselt üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide finants- ja majandustegevuse kõiki külgi, revideerib kehtestatud korras regulaarselt nende koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide finants- ja majandustegevust, tagab rahaliste vahendite ja materiaalsete väärtuste säilimise, kokkuhoiurežiimist kinnipidamise ning üleliidulisse või vabariiklikku koondisse kuuluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide majandustegevuse igakülge analüüsi.

VI. Koondise reorganiseerimine ja likvideerimine

98. Üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise reorganiseerimine (ühinemine, liitumine, jagunemine, eraldumine) ja likvideerimine toimub organi otsusel, kes on õiguspädev moodustama vastavat koondist.

99. Üleliiduliste või vabariiklike põllumajanduskoondiste ühinemise korral lähevad koondiste juhatustele kinnistatud fondid, reservid ja muu vara üle ühinemise tulemusena tekkinud uue koondise juhatusele.

Kui üks koondis liitub teisega, lähevad liituva koondise juhatusele kinnistatud fondid, reservid ja muu vara üle teise koondise juhatusele.

100. Üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise jagunemisel lähevad selle jagunemise tulemusena tekkivate uute koondiste juhatustele jaotusakti alusel (vastavates osades) üle reorganiseeritava koondise juhatusele kinnistatud fondid, reservid ja muu vara.

Uhe või mitme uue koondise eraldumisel koondistest lähevad eralduvate koondiste juhatustele jaotusakti alusel (vastavates osades) üle reorganiseeritud koondise juhatusele kinnistatud fondid, reservid ja muu vara.

Jaotusakti kinnitab kõrgemalseisev organ.

101. Üleliidulisse või vabariiklikku põllumajanduskoondisse kuuluvate mõningate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide üleandmisel teistele koondistele või organisatsioonidele antakse jaotusakti alusel (vastavates osades) üle ka koondise juhatusele kinnistatud fondid, reservid ja muu vara. Jaotusakti kinnitab vastav kõrgemalseisev organ.

102. Üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise likvideerimise korral antakse koondise juhatusele kinnistatud fondid, reservid ja muu vara üle organisatsioonile, kelle määrab vastav kõrgemalseisev organ.

* * *

103. Üleliidulise või vabariikliku põllumajanduskoondise juhatusel on NSV Liidu (või liiduvabariigi) riigiväpi kujutise ja oma nimega pitsat.

III

Autasustamine Tööveterani medaliga

Kauaaegse kohusetruu töö eest ja seoses pensioniikka jõudmisega autasustas Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidium 17. oktoobril 1980 NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi nimel Tööveterani medaliga 1000 pensionäri.

Autasustatute nimekirjad avaldatakse Kingissepa, Põlva, Pärnu ja Võru rajooni ning Tartu ja Tallinna linna ajalehtedes.

INDEKS 78280

Väljaandja: Eesti NSV Ministrite Nõukogu Asjadevalitsus.

Trükkida antud 18. 11. 1980. Trükipoognaid 2. Arvestuspoognaid 2,4. Tellimuse nr. 1258.

ENSV MN Asjadevalitsuse Trükikoda, Tallinn.

